

X 3
JAA
1964-
'65

doos
9a

JAARVERSLAG

1964 - 1965

513-1964-1965

**stichting
gaudeamus**

secr.: gerard doulaan 21
bilthoven - holland

X 3

JAA

1964-

65

X 3
C 5
421

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel.: 243736/243737/243738/243739

ALGEMEEN

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
Algemeen	1
Bestuur en Curatorium	3
Internationale Muziekweek 1964	4
Internationaal Concours 1965	9
Componisten	14
Opdrachten en uitvoeringen componisten	14
Samenwerking	19
Plannen voor het seizoen 1965/66	21
Exploitatierkening 1964/65	23
Begroting voor het exploitatiejaar 1965/66	25

JAARVERSLAG

ALGEMEEN

Dankzij de ruimere subsidie van het Rijk was het mogelijk, door uitbreiding van de kantoorbezetting, de realisatie van bepaalde projecten ter hand te nemen. Hoewel zich ook hierbij weer vele moeilijkheden voordeden, zijn toch zekere positieve resultaten bereikt, waarop verder in dit verslag nog nader wordt ingegaan.

Kon vorig jaar de toelating van een nieuw lid worden gemeld, dit jaar werd als aspirant-lid toegelaten: Jos Kunst. Ook menen wij voor de toekomst optimistisch te mogen zijn, daar verschillende leraren in compositie op enige conservatoria ons hebben meegedeeld, dat zij meerdere talentvolle leerlingen hebben, welke binnen afzienbare tijd voor toelating als lid van onze Stichting in aanmerking komen.

Ook dit jaar is het weer onmogelijk alle door de jury uitgekozen werken tijdens de Muziekweek uitgevoerd te krijgen. Ondanks de grote medewerking van de omroeporganisaties zal één werk niet tijdens de Muziekweek worden uitgevoerd. De kans bestaat dat dit volgend jaar nog grotere moeilijkheden zal opleveren, daar door de omroeporganisaties met betrekking tot de Muziekweek 1966 is besloten de medewerking in de sector kamermuziek te beperken tot de bezetting viool en piano alsmede fluit en piano. Deze beperking zal echter slechts voor dat jaar gelden. Hopenlijk zal het mogelijk zijn deze moeilijkheid op te vangen door de medewerking van de televisie. Evenals voorgaande jaren heeft ook het afgelopen jaar onze Curator Carel Brons als schakel tussen onze Stichting en de omroeporganisaties gefungeerd.

De belangstelling voor het werk van onze Stichting was het afgelopen jaar bijzonder groot, zowel in Nederland als in het buitenland.

Vele buitenlandse stations hebben de door de Nederlandse omroeporganisaties opgenomen concerten van de Muziekweek uitgezonden. Fred K. Prieberg was bij de Muziekweek aanwezig namens een aantal Duitse radio-stations, waarvoor hij uitzendingen heeft verzorgd. André Laporte was aanwezig voor de Belgische Radio en Televisie.

Ook tijdens het Concours waren een aantal buitenlandse waarnemers aanwezig, o. a. Cristobal Halffter (Madrid) en Prof. Jan Maracjek (Praag).

Dankzij de betere kantoorbezetting was het mogelijk de binnen- en buitenlandse pers beter te informeren over de activiteiten van de Stichting, zodat ook de pers aanmerkelijk meer aandacht aan Gaudeamus en de door ons georganiseerde manifestaties heeft besteed.

Naast de meer of minder uitgebreide voorlichting in de buitenlandse vakbladen, waarbij oa. een artikel verscheen in "The world of music", het orgaan van de Unesco, hebben vele dag- en weekbladen in Europa, de Verenigde Staten, de Zuid-Amerikaanse Staten en Australië aankondigingen over de Muziekweek en het Concours opgenomen.

Door de Nederlandse pers werd aanmerkelijk meer aandacht besteed aan Gaudeamus en haar manifestaties dan in voorgaande jaren. In het afgelopen jaar werden in de Nederlandse pers in totaal 515 artikelen over Gaudeamus en aankondigingen van haar manifestaties opgenomen. Ook het afgelopen jaar heeft de algemeen directeur Gaudeamus weer bij vele gelegenheden in binnen- en buitenland vertegenwoordigd.

Verschillende bekende persoonlijkheden hebben een bezoek gebracht aan Gaudeamus, o. a. Prof. Wolfgang Fortner, Pierre Boulez, Bruno Maderna, dr. Jan Maracjek, Cristobal Halffter, Prof. Jiri Reinberger en Prof. Dr. H. E. Reesor. Ter kennismaking met het werk van de Stichting en ter bespreking van de mogelijkheden tot samenwerking bezochten de provinciale culturele ambtenaren Gaudeamus, waarbij hen een lunch werd aangeboden.

Het afgelopen jaar kon op bescheiden wijze worden begonnen met de uitgave van een mededelingen-blaadje, dat voorlopig nog onregelmatig uitkomt. In deze publicatie worden opgenomen berichten over de activiteiten van de Stichting, uitvoeringen van werken van bij Gaudeamus aangesloten componisten, alsmede aankondigingen van prijsvragen, concoursen e. d. van muziek van onze tijd en alle verdere berichten, welke op dit gebied betrekking hebben. Gebleken is dat deze uitgave in een werkelijke behoefte voorziet en niet alleen in Nederland belangstelling hiervoor is, ook in België blijkt belangstelling te bestaan. In de toekomst zullen ook berichten uit België worden opgenomen en de uitgave zal aan belangstellenden in België worden toegezonden.

Door bemiddeling van de Stichting ontvingen Peter Schat en Louis Andriessen van het Ministerie een studie-opdracht inzake televisie, met daaraan verbonden een reisbeurs. De praktische uitvoering werd door het Ministerie opgedragen aan de Stichting. Getracht zal worden ook in de komende jaren dergelijke opdrachten voor onze componisten te verkrijgen.

De bespreking tussen de voormalige Staatssecretaris van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Drs. L. J. M. van de Laar en een deputatie van de Stichting over de moeilijke financiële situatie heeft er toe geleid dat de jaarlijkse subsidie aanmerkelijk verhoogd werd. Wij willen dan ook niet nalaten op deze plaats nog eens onze grote erkentelijkheid aan Drs. L. J. M. van de Laar tot uitdrukking te brengen. Door deze subsidie-verhoging was het mogelijk tot de reeds genoemde en vele jaren noodzakelijke uitbreiding van kantoorbezetting te komen.

De normale groei der werkzaamheden en het ter hand nemen van een aantal projecten, welke in het verleden door onvoldoende personeel niet of niet voldoende tot uitvoering waren gekomen, brachten uiteraard een flinke uitbreiding van de kantoorwerkzaamheden met zich mede. Verder werden er vele werkzaamheden verricht ten behoeve van de Combinatie van Utrechtse Muziekbelangen.

De cijfers aan uitgaande poststukken in het afgelopen jaar zijn de volgende: 1457 brieven, 147 stencils met een oplaag van ca. 9500 stuks drukwerk, ca. 12000 stuks overig drukwerk.

Door al deze werkzaamheden was het noodzakelijk een aantal kleine aanschaffingen te doen alsmede een nieuwe schrijfmachine aan te schaffen. De IBM-Executive elektrische schrijfmachine, welke werd aangeschaft, biedt vele mogelijkheden en dankzij deze machine kan veel drukwerk, dat in het verleden vrij kostbaar was, nu aanmerkelijk goedkoper geproduceerd worden. Deze aanschaffingen waren mogelijk danzij een schenking, welke voor dit doel werd ontvangen.

Algemene subsidie werd ontvangen van het Rijk, de Provincie Utrecht, en verschillende gemeenten.

Bijzondere subsidies werden ontvangen van het Rijk, de Provincie Utrecht, de Gemeente Utrecht, de Ambassade van de West-Duitse Bondsrepubliek, de Fondation Européenne de la Culture, het Prins Bernhard Fonds, het Cultuurfonds BUMA

en van particuliere zijde. Zie hiervoor het verslag van de Muziekweek en het Internationaal Concours.

Van het Ministerie van O. K. & W werd nog een extra subsidie ontvangen voor de aanschaf van de partituren van de Gaudeamus-componisten, welke bij de Stichting Donemus verschenen zijn.

Juist aan het einde van dit verslagjaar, op 30 april j.l., ontving de heer W. A. F. Maas een koninklijke onderscheiding; hij werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

BESTUUR

Het Dagelijks Bestuur was het afgelopen jaar als volgt samengesteld:

Voorzitter	Henk Stam, Rotterdam,
Plaatsvervangend Voorzitter en Algemeen Directeur	W. A. F. Maas, Bilthoven,
Directeur hon. afd. A. Muziekpodium	Drs. B. R. Franken, Odijk,
afd. B. Muziekatheneum en secretaris/penningmeester	Chr. Walraven, De Bilt,
afd. C. Componisten	Peter Schat, Amsterdam.

CURATORIUM

Tijdens de jaarvergadering van het College van Curatoren op 6 juni 1964 is Mej. Mr. Ph. H. van Noord afgetreden als Secretaris-Curator. In haar plaats werd benoemd Mr. L. F. Canté.

Het Curatorium is nu als volgt samengesteld:

Johan de Molenaar, Utrecht - President-Curator,

Mr. L. F. Canté, Hattem - Secretaris-Curator,

Kees van Baaren, Oegstgeest,

Johan van den Boogert, Blaricum,

Carel Brons, Hilversum,

Jaap Geraedts, Den Haag,

Drs. J. H. Grondhout, Bilthoven,

Paul Hupperts, Utrecht,

André Jurrens, Amsterdam,

Dr. J. B. Knipping, Amsterdam,

Ton de Leeuw, Hilversum,

Willem Mudde, Utrecht,

Wouter Paap, Utrecht,

Elie Poslavsky, Den Haag,

J. Scholtes, Kerkrade,

Jan Wisse, Hollandsche Rading,

Dr. Jos Wouters, Hilversum.

Gaarne willen wij Mej. van Noord danken voor het werk, dat zij vele jaren als Secretaris-Curator voor onze Stichting heeft verricht.

Namens het Curatorium werden vele bestuursvergaderingen bijgewoond door de heer de Molenaar en Mr. Canté.

INTERNATIONALE MUZIEKWEEK 1964

De zestiende Internationale Muziekweek, welke plaats had van 12 - 19 september 1964 is weer een erkend succes geworden.

Aan deze Muziekweek werd deelgenomen door:

Lucia Alcalay	Oostenrijk,
Louis Andriessen	Nederland,
Georg Kröll	Duitsland,
Ton de Kruyf	Nederland,
Reinbert de Leeuw	Nederland,
Pierre Mariétan	Zwitserland,
Arne Mellnäs	Zweden,
Ib Nørholm	Denemarken,
Fausto Razzi	Italië,
Enrique Raxach	Spanje,
Peter Schat	Nederland,
Makoto Shinohara	Japan.

De leiding van de analyse-cursus was in handen van Earle Brown.

De belangstelling voor de concerten is stijgende.

Een der concerten werd bijgewoond door de toenmalige Staatssecretaris van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen Drs. L. J. M. van de Laar, Mr. J. H. Reinink, Directeur Generaal van de Kunsten en Buitenlandse Culturele Betrekkingen en B. P. Wagemans, hoofd van de Onderafdeling Muziek- en Danskunst van het Ministerie van O. K. & W.

De volgende omroepverenigingen hebben aan de Muziekweek meegewerkt:

A. V. R. O., N. C. R. V. en V. A. R. A.

Het volgende artikel over de Muziekweek van Ernst Vermeulen, dat u op de volgende pagina aantreft, verscheen in "Kunst in Utrecht".

ORKESTMUZIEK IN DE GAUDEAMUSWEEK

... Alles komt te onverwacht ...

Fascinerende, leerzame lectuur vind ik altijd de antwoorden van concertgangers bij opiniepeilingen. Zo heb ik indertijd met spanning de resultaten van het onderzoek gevolgd zoals deze in "Opmaat" werden gepubliceerd, de kroniek van Het Brabants Orkest. Alle orkesten van Nederland hebben met een opvallend verloop van het concertbezoek te kampen, en men kan zich dus voorstellen, dat de diverse leidingen van onze orkesten er prijs op stellen om de direkte reden(en) daarvan te achterhalen. Misschien is de enige serie die wat belangstelling betreft zelfs kon concurreren met een reeks van jazz-nachtconcerten, de serie C van het Concertgebouw geweest. Vanwege recensiewerk voor Amsterdansen bladen kon ik vaststellen dat op één van de 5 zondagmiddagconcerten de zaal tot de laatste stoel toe bezet was, hoofdzakelijk gevuld door een jong nieuw publiek. De gouden toverformule voor deze serie berust op een dramatische vermenging van oud en nieuw, barokcomposities en moderne muziekstukken (variërend van gematigde tot typisch hedendaagse partituren). Deze concerten waren voor het merendeel een voelbare belevenis. De bezoekers leefden haast tastbaar mee met wat op het podium geschiedde. Er heerste een spanning, een geladen atmosfeer, als op een geïnspireerd verlopend jazzconcert. Op zulke momenten gaat men in het concertbedrijf geloven.

Waarvandaan kwam de spanning, hoe ontstond de elektriciteit? "Moderne muziek boeit pas als je er helemaal mee bezig bent". Moderne muziek eist een onvoorwaardelijke overgave, een volledig openstellen; de serie C-bezoekers weten dit. Iedereen zat er dan ook helemaal in, en die concentratie veroorzaakte de spanning. Het zinnetje tussen aanhalingstekens is overigens een citaat uit het genoemde opinieonderzoek in Brabant. Het lijkt me de moeite waard, om twee antwoorden hieruit in hun geheel over te nemen. Een vraag luidde: "Onlangs heeft een muziekkritica voorgesteld goede moderne werken te herhalen, zodat het luisteren naar die muziek een "feest der herkenning" kan worden, precies zoals het luisteren naar klassieke muziek. Wat vindt u daarvan?" Eén stelde: "De kritica heeft volkomen gelijk. De meeste mensen vinden moderne muziek afschuwelijk, omdat ze niet rijmt met hun eigen verwachtingen. Alles komt te onverwacht. Ze kunnen niet achterover in een stoel gaan liggen met gesloten ogen. Geen zalig luisteren. Moderne muziek boeit pas als je er helemaal mee bezig bent." En weer een ander: "Ik ben sterk voor herhalen - hetzij op hetzelfde, hetzij op een volgend concert - van moderne werken, vooral van nieuwe werken. De ondervinding leert hoe belangrijk gewenning is om met een werk vertrouwd te raken en er daardoor van te leren genieten. (-) En van het concertpubliek mag enige spanning gevraagd worden om de schoonheid te ondergaan."

Welke verstandige woorden werden daar gesproken. O, heren organisatoren onderschat nimmer de muzikale instelling van uw publiek. "Moderne muziek boeit pas als je er helemaal mee bezig bent." Ik kreeg steeds de indruk, dat de omschreven serie C-stemming zich duidelijk manifesteerde tijdens het enige orkestconcert in de Gaudeamusweek van dit jaar. Bij het beluisteren van Makoto Shinohara's Solitude ontstond na de pauze in Tivoli de omschreven stemming. Iedereen luisterde in volledige concentratie muisstil naar het op het puntje van

zijn stoel musicerende U.S.C., gedirigeerd door Frits Knol. De orkestleden musiceerden inderdaad. Iets opvallends, omdat niet in moderne muziek gespecialiseerde ensembles zich nogal eens tot een slapweg reproduceren van de noten, glissandi en clusters beperken. En ook een hedendaags werk staat of valt met de uitvoering. Men stelle zich eens voor dat een orkest voor de dag durft te komen met een symfonie van Mozart waarin weinig of geen aandacht is geschonken aan de frasering, de dynamische verhoudingen, het tempo etc. Waarin alleen de noten zo ongeveer klinken. Dit is toch te belangrijk om over te praten. Maar wat de moderne muziek betreft - de componisten die al veel te blij zijn dat ze worden uitgevoerd passen wel op om iets te zeggen - is deze gang van zaken schering en inslag.

Een vergelijking met de Amsterdamse serie C, zo zult u wellicht opmerken gaat mank: in Utrecht bleef immers de motcriek van een barok werk achterwege. Niet helemaal. Fausto Razzi's Movimento per pianoforte e orchestra barstte in het middendeel van de motoriek bijna uit elkaar. Of, bijna, hoe boeiend ook, dit was ongetwijfeld een compositie met de nodige barsten. Zeker in vergelijking met de afgerond gave Solitude. Een opgewonden Italiaan en een wijs glimlachende Japanner.

Hoe was het gezicht van Ib Nørholm's Fluktuationer, de prijsbekroonde compositie? In zijn programmatoelichting vermeldde hij onder meer: "Zonder uiterlijke associatie kan men de bouw van het gehele werk vergelijken met het constante trillen van licht berkenloof of de bewegingen van een treurwilg, waar de twijgen als het ware richtingen inslaan, twijfelen om nieuwe beslissingen te nemen".

Een mooi beeld, dat men overigens eerder van een Japanner verwacht dan van een Deen. In andere betekenis gaf zijn partituur ook een aanlokkelijk beeld: hoe enorm knap en orgineel werd hier niet de seriële techniek toegepast. Maar ter zake nu, het gezicht van Fluktuationer. Ik vond het eigenlijk vrij neutraal. Het miste de doordringende blik van een Fausto Razzi of de ingekeerde overpeinzing van een Shinohara. Wel keek het nieuwsgierig, het gezicht van een-alles-willen-weter. Iemand die zich afvraagt, hoe zou nu dit of dat klinken?

Fluktuationer is een experimenteel werkstuk, minder gaaf dan de Solitude, zij het weer minder brokkelig dan het Movimento. Wanneer ik zijn stamboom zou moeten ontwerpen dan zou ik denken de volgende herkomst: Fluktuationer-Tren-Electroniade muziek van Xenakis. Krzysztof Penderecki's klaaglied voor 52 strikinstrumenten (ook Fluktuationer gaat van de strijkers uit, de toepassingen van een mandoline, gitaar, harpen en clavecimbel zijn van minder wezenlijke betekenis) heeft dezelfde klankkleur, kent ook het effect van één bevrijdend ontspanningsmoment voorafgegaan door woelige conflicten. En op zijn beurt is de Threnody niet denkbaar zonder het werk van Yannis Xenakis, die een belangrijk aandeel had aan het Electronisch Gedicht van Varèse en Le Corbusier (hij was 12 jaar lang zijn medewerker), dat in '58 te Brussel op de wereldtentoonstelling sensatie maakte. Een totaal-theater avant la lettre. Een experiment dat een jaar of 8 te vroeg kwam. Nu pas lijkt de tijd er voor rijp te worden.

Ook Nørholm (en Penderecki) zijn van die zoekende geesten die hun tijd ver vooruit zijn. Vandaar dat Fluktuationer eigenlijk minder boeide dan dat het hier en daar verraste.

Het werk was helaas ook weer niet overtuigend genoeg gemaakt om inkervend te schokken zoals Penderecki's en Ligeti's voortbrengselen dit - in positieve zin -

kunnen doen. Ook aan Ligeti's complexe structuren heeft Nørholm namelijk veel te danken. Wat het schokelement betreft, daarop doelde onze Brabantse concertbezoeker die we in de aanvang citeerden: "Alles komt te onverwacht," Daarom moet men dit soort muziek meermalen uitvoeren. Eén keer een modern werk spelen is trouwens waanzin. Niet meer en niet minder.

KAMERMUZIEK IN DE GAUDEAMUSWEEK

... de Nederlandse bijdrage de beste ...

In het vorige nummer werd aandacht gevraagd voor de interessante partituur *Fluktuationer* van Ib Nørholm, die in het kader van de zestiende internationale Gaudeamus muziekweek tot klinken kwam. Een bepaald facet aan dit werk wil ik nog even aanstippen. Het is namelijk opvallend, hoe de Deen er in slaagde via een normale muzieknotatie tot al die bepaald ongewone geluiden te komen. Weliswaar had ieder orkestlid zijn eigen, afzonderlijke partij voor zich, maar ondertussen stonden er toch de gebruikelijke noten op te lezen. Hoeveel componisten suggereren immers niet, dat voor ongewone speeleffecten ook nieuwe symbolen noodzakelijk zijn? Slechts een enkele maal blijkt dit inderdaad onafwendbaar. Voor Donatoni's *Per orchestra* bijvoorbeeld, een ware speerpunt in de hedendaagse muziek, (en tevens een enorme uitdaging voor elke dirigent - goed, ik hoor het hoongelach van heinde en verre opstijgen...) schiet ons huidig muziekschrift absoluut te kort.

De cursusleider van deze Gaudeamusweek, de Amerikaan Earl Brown - wiens *Available Forms* vorig jaar door toedoen van Maderna in Den Haag de nodige beroering veroorzaakte - besteedde in een lezing onder de titel *Notation and performance processes* enige aandacht aan de notatieproblematiek, waarmee praktisch elke avant-gardische toondichter vandaag de dag geconfronteerd wordt. Brown zet soms een heel muziekblad van onder tot boven vol met notenbalklijntjes of laat ze een andere keer alle vijf weg. Het resultaat van zo'n charmant Mondriaantje is werkelijk verbazingwekkend; zijn ten gehore gebrachte illustratiemateriaal had onmiskenbaar met muziek te maken. Kortom, Brown heeft ze wel degelijk alle vijf bij elkaar en er loopt ook geen streepje bij hem door. Waarmee overigens niet gezegd wil zijn, dat hij er helemaal is uitgekomen. Daarvoor heeft bij Brown het zoeken naar een nieuwe notatie te veel te maken met zijn Cageachtige idee om de executant zo veel mogelijk in het creatieve proces te betrekken. Waarschijnlijk kunnen we op dit punt nog het meeste verwachten van de componisten van elektronische muziek, voor wie de notatieproblematiek voorlopig het meest actueel is. Want, om Stockhausens artikel *Musik und Graphik* te citeren (*Darmstädter Beiträge zur Neuen Musik*): "Musikalische Notation ermöglichte ursprünglich die Verbreitung und Konservierung von Musik, indem sie die orale Überlieferung verdrängte in der Gewissheit - was man schwarz auf weiss besitzt, kann man getrost nach Hause tragen -. Seitdem wurde der hybride Wunsch des Künstlers immer stärker, das Werk solle seinen Schöpfer überleben. Gegenwart und Augenblick wurden vielen verhasst, und im Vertrauen auf die niedergeschriebene Musik erwarteten sie eine lange Zukunft für ihre Werke. Es ist bekannt, dass Tonband- und Schallplattenorginale ("ähnlich wie Filme) ihre sehr begrenzte Lebensdauer haben; schon heute sind elektronische Kompositionen aus dem Jahre 1953 kaum noch vorführbar ihrer schlechten technischen Qualität wegen" En wie is in staat zo'n gecompliceerde tape-muziek te noteren?

Maar deze problemen waren op de Gaudeamusweek behalve in de lezing in concreto verder niet aan de orde. Een typisch voorhoede-werk als de Fluktuationerontbrak in de kamermuzieksector. Waarbij het interessant is om te kunnen vaststellen, dat óók de bijdragen in de Donaueschinger Musiktage van dit jaar weinig verrassende perspectieven boden. Géén nieuwe gezichten, géén nieuwe technieken. Een tijd van bezinning op de vroegere verworvenheden? Het lijkt er inderdaad sterk op.

Welke werken kwamen precies aan bod? Allereerst spanden het Gaudeamuskwartet en de pianist Norbert Grossmann zich alleszins lofwaardig in om de "klassieken" van de twintigste eeuw een plaats te geven: ter gelegenheid van Schoenberg's negentigste verjaardag klonk het Tweede Strijkkwartet en het volledige piano-oeuvre (opus 11, 19, 23, 25, 33a en b), terwijl van Berg het Derde Strijkkwartet uitgevoerd werd. Door teksten hadden zich vervolgens laten inspireren de componisten Georg Kröll, die voor zijn Canto IV Ezra Pound aan het woord liet, Ton de Kruyf, die in zijn Einst dem Grau Paul Klee als dichter introduceerde, en Pierre Mariétan, die een bijbelse tekst (Prediker, hoofdstuk IV vers 9 tot en met 12) koos als uitgangspunt voor zijn Récit.

De Duitser Kröll, een leerling van Martin en Zimmermann, schreef een uitstekend klinkende seriële-"klassieke" cantate, die ook tien jaar geleden met een glimlach zou zijn ontvangen, in ieder geval goed vakwerk, en de Zwitser Mariétan, aanvankelijk eveneens een leerling van Zimmermann (later studeerde hij nog bij Boulez en Stockhausen), leverde een technisch minder gaaf werkstuk af, waarin op Messiaense wijze via kabbalistische constructies tussen de religieuze tekst en de kleurige verklanking een contact was gevonden. Met Messiaen had Mariétan ook nog het onevenwichtige, extroverte temperament gemeen. Een verassing vond ik De Kruyf's zesdelige cantate, bijzonder sfeervol en beeldend in de romantisch-expressionistische stemming die ook uit Klee's schriftaquarel spreekt. De zwaartepunten lagen in de meer streng seriële, maar merkwaardigerwijze "vrijer" klinkende instrumentale intermezzi. Ileana Melita solieerde in de cantate van De Kruyf, Elisabeth Lugt nam de Canto van Kröll voor haar rekening en Louise Verheul zong Mariétan's Récit. De leden van het Radio Kamer Orkest stonden ditmaal onder leiding van Francis Travis. Er bleek hard gewerkt, de resultaten mochten stuk voor stuk gehoord worden.

Van de Spanjaard Enrique Raxach speelde het kamerorkest de Fluxion, waarin een opvallende harmoniumpartij een uitbreiding van de in Darmstadt uitgevoerde versie betekende. Men herkende weer zijn ontegenzeggelijk persoonlijke, vrije complexe stijl in één grote spanningsboog.

Van de Gaudeamusprijswinnaar 1963, de Zweed Arne Mellnäs, beluisterde men met veel genoegen een ongecompliceerde speelmuziek waarin ruimte was open gelaten voor het ontplooiën van eigen initiatieven van een viool, altsaxofoon, trombone, contrabas en slagwerk. Titel: Per Caso. Een superieure timbre-oefening voor circusariësten. De zeer welkome gay-note.

Ook ontspanning, al lag dat er dan minder dik op, bood Louis Andriessen's levendige spel voor twee piano's, drie trombones (meesterlijk behandeld), klarinet, hoorn, tenorsaxofoon, klokkenspel, gitaar en contrabas. Hij noemde zijn werk Ittrospezione III, concept 1. In zekere zin bedoelde de componist nu juist géén levendige muziek, - alle eventuele ontwikkelingen werden doelbewust in deze mobielgedachte partituur afgekapt. Desalniettemin springt er wel degelijk een

bepaalde vorm naar voren, door de laatste pagina's bewerkstelligd. Minder direct en muzikantesk, doch zeer beschouwelijk van aard toonde zich - Reinbert de Leeuw in zijn sensitieve, lyrische Quartetto per archi. Een subtiele, vrij hoog gelegen kwartetklank weet geleidelijk aan steeds meer te boeien. De Leeuw staat in dit debuut reeds ver boven de gehanteerde-seriële techniek. Het verheugde zeer, dat de Nederlandse bijdragen - waarvan het laatstgenoemde strijkkwartet bekroond werd - een uitstekend figuur sloegen in dit internationale gezelschap. Sterker nog, zij vormden er het artistiek meest overtuigende deel van. Jammer echter, dat de koren uit het Labyrint van Peter Schat - vorig jaar vroegen de Dan sen uit hetzelfde werk sterk de aandacht - ontbraken. Ook miste men een uitgekozen compositie - vanwege soortgelijke technisch-organisatorische redenen - van de hand van de Oostenrijkse componiste Lucia Alcalay.

INTERNATIONAAL CONCOURS VOOR VERTOLKERS VAN MUZIEK VAN ONZE TIJD

Na de successen van het Nationaal Concours in 1963 en het Europees Concours in 1964 werd besloten in 1965 een Internationaal Concours te organiseren. Ook dit Concours werd weer georganiseerd in samenwerking met het Utrechts Conservatorium. De belangstelling voor dit Concours was vrij groot. Er werd aan deelgenomen door 52 deelnemers uit 12 landen, t.w. Nederland, Duitsland, Spanje, Israël, Oostenrijk, Finland, Frankrijk, Polen, Tsjechoslowakije, Canada, Engeland en de Verenigde Staten.

De jury bestond uit: Johan van den Boogert (voorzitter), Dr. Eigel Kruttge, Heinz Holliger, Francis Travis en Ton de Leeuw.

De eerste ronde had plaats op 5, 6 en 8 maart. Tot de tweede ronde, welke plaats vond op 9 en 10 maart, werden 12 deelnemers toegelaten. De derde ronde, tevens slotconcert, had plaats op 11 maart. De prijswinnaars waren:

Charles de Wolff (orgel) - 1e prijs,

Rainer Kuisma (slagwerk) - 2e prijs,

Norbert Grossmann (piano) - 3e prijs,

James Avery (piano) - 4e prijs,

Chaia Gerstein (piano) - 5e prijs. Verder werden premies toegekend aan:

Petr Kotik (fluit), Zygmunt Krauze (piano) en Ensemble MW2.

De deelname van de Finse slagwerker Rainer Kuisma bracht organisatorisch grote moeilijkheden met zich mee, doordat het onmogelijk bleek het instrumentarium voor de uitvoering van "Zyklus für einen Schlagzeuger" van Stockhausen in Nederland bijeen te krijgen. Door de bijzondere medewerking van de Nederlandsche Radio Unie en enige slagwerkers kwam het grootste deel van het instrumentarium bijeen. Door de weigering echter van een Nederlandse instelling om de nog ontbrekende instrumenten beschikbaar te stellen, waren wij genoodzaakt deze instrumenten in Keulen te lenen en op te halen.

De eerste en tweede ronde vonden plaats in het Utrechts Conservatorium en de Nicolai-kerk, de eindronde in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen en de Nicolai-kerk.

De belangstelling, vooral in het buitenland, wordt steeds groter en reeds nu - hoewel het nog niet zeker is dat ook in 1966 het Concours doorgang kan vinden daar het verkrijgen van de financiële middelen ieder jaar moeilijker wordt - zijn er reeds vele aanvragen om inlichtingen over het Concours 1966 ontvangen. Deze aanvragen zijn afkomstig uit verschillende Europese landen, de Verenigde Staten en landen in Zuid Amerika.

In "Kunst in Utrecht" verscheen het volgende artikel over het Concours door Ernst Vermeulen.

CONCOURS ZONDER CONCURRENTIE

Ofschoon het "Internationaal Concours voor vertolkers van muziek van onze tijd", georganiseerd door de Stichting Gaudeamus in samenwerking met het Utrechts Conservatorium, van 5 tot 11 maart werd gehouden kreeg men de 4e reeds een naar méér smakend voorproefje van wat komen zou. Onder de zeven Poolse musici die zich voor het concours hadden ingeschreven bevond zich namelijk een ensemble, bestaande uit een zangeres, een fluitiste en drie pianisten, dat onder auspiciën van de Combi (het vierde concert in de serie Muziek van onze tijd) in K. en W. optrad. Algemeen was de verwachting, dat men een week later in dezelfde ruimte dit gezelschap opnieuw zou kunnen begroeten. En inderdaad, tijdens het slotconcert van het concours was het Ensemble MW2 present, doch niet als prijswinaar, maar als één van de drie kandidaten geselecteerd uit de tweede ronde om in aanmerking te komen voor een extra premie buiten de bekendgemaakte prijzen om. Dit zegt wel voldoende over het zeer hoge peil van het concours. Eerst iets over het Poolse Combi-concert. Het Ensemble MW2 kwam in 1962 te Kraków voor het eerst bijeen rond de pianist Adam Kaczynski als animator. Reeds werden werken uitgevoerd die speciaal voor MW2 geschreven zijn (Adam Walacinski's nog onuitgegeven Lyrics from before falling asleep bijvoorbeeld) en heeft Penderecki - Polen's bekendste hedendaagse toondichter - beloofd een compositie te zullen bijdragen. In 1962 deed MW2 zich horen in het kader van de "Printemps de jeunes Compositeurs" te Kraków en het jaar daarop kregen de pianisten Adam Kaczynski en Marek Mietelski de kans zich op de befaamde "Automne de Varsovie" aan een internationaal gezelschap van critici te presenteren. Op dat concert traden echter ook Cathy Berberian, Francis Pierre, Jean-Claude Casadesus en Diego Masson op met Berio's sublieme Circles, en eerlijkheidshalve moet ik bekennen, dat in mijn herinnering de leden van MW2 er door verdrongen raakten. Op het Herfstfestival van dat jaar liet zich overigens ook een fluitist horen, de Tsjech Petr Kotik, die nu eveneens met een premie werd onderscheiden. Kotik, in 1942 te Praag geboren, is de organisator van het kamermuziekgezelschap Musica Viva Pragensis. In 1962 viel hij op tijdens een internationaal concours te Helsinki. Uiteraard liet zijn spel zich goed vergelijken met dat van Barbare Swiatek, de fluitiste van MW2, die trouwens ook in Helsinki de aandacht op zich vestigde. Zij bezit een veel minder stabiele toon, maar is nauwelijks minder virtuoos en zeker zo muzikaal. Met haar veel en veel te langzame tempo in Messiaen's Le merle noir had men moeite (de spanning ebde

voortdurend weg), maar haar interpretatie van Castiglioni's *Gymel* betekende niet minder dan een openbaring. Zó behoorde het te klinken en het zou volmaakt zijn geweest, indien haar partner Stanislaw Radwan de felle clusters de elektrificerende kracht had kunnen meegeven die de componist hier vereiste. Die hebben we heel wat suggestiever in onze oren van een Holland-Festival uitvoering door Theo Bruins, maar nou ja, had hij mee kunnen doen dan was er voor de anderen geen aardigheid meer aan geweest. De vergelijking is niet goed. Het concours is er voor jongeren, niet voor geroutineerde podiumreuzen.

Met de karakterisering van het duo Barbara Swiatek/Stanislaw Radwan - ras-en rasmuzikaal maar zonder de nodige felle *attaque* - werd tevens het gehele ensemble getypeerd. Ook de sopraan Barbara Niewiadomska wist vaak de sfeer te treffen in de verstilte *Fünf Lieder nach St. George* van Webern, maar imponeerde minder met haar op zichzelf sympathieke doch te éénvormig aangewende stemmiddelen. De uitspraak liet ook te wensen over. Zij liet ons kennismaken met een fascinerende *Pacem in Terris* (een zeer verfijnde, harpistisch ruisende begeleiding) van de in Gaudeamuskringen niet onbekende Juliusz Ljuciuk, en met de zelfs in Polen vrij onbekende Krakówse componisten Zbigniew Bujarski en Adam Walacinski. Uit de vlamme struiken van de eerstgenoemde sprak zeker verbeeldingskracht maar er ontbrak de gloed die soms die soms wel van Walacinski's *Gedichten vóór het slapengaan* afstraalde.

Behalve de begeleider Stanislaw Radwan beluisterde men de pianist Marek Mielski in Serocki's fragmentarische *A piacere*, goed uitgevoerd, maar niet zo snijndend raak als tijdens genoemde herfstfestival via de meesterhanden van Frederic Rzewski, en tezamen met Adam Kaczynski nog in enkele delen uit Pousseur's *Mobile*. De laatste liet zich als volwaardig slagwerker horen in Bussotti's avantgardistische *Piano Pieces for David Tudor*, ook fragmentarisch, en hij waagde zich aan Louis Andriessen's *Registers*.

En met het noemen van de *Registers* zijn we dan midden in het Concours beland. Immers, dit werk is men er meerdere malen tegengekomen. De deelnemenden moeten minimaal zes composities op hun programma nemen, waarvan twee ontstaan na 1950 en twee afkomstig van Nederlandse componisten. Zowel op het concours van 1964 als van dit jaar stond als een Nederlandse keuze de *Registers* op het slotconcert vermeld. Omdat dit werk veel vrijheid aan de uitvoerder overlaat, ontstaat er elke keer een sterk persoonlijke interpretatie. Het zou dan ook een pracht van een verplicht nummer kunnen zijn, omdat het meer van de creatieve interpretatoire vermogens van de vertolker eist dan welk ander stuk ook van dit concours. John Tilbury (derde prijs in 1964 gaf een virtuoze en vooral intelligent opgebouwde weergave, Kaczynski trof bovenal in de lyrische ontspanningsmomenten - van Chopin weten we dat de Poolse pianisten poëten zijn en hoe grof generaliserend dit ook klinkt, een kern van waarheid bevat deze uitspraak zeker - terwijl Norbert Grossmann (die ditmaal de derde prijs verwierf) de meest geëmotioneerde en krachtige opvatting realiseerde. De fascinerende vertolking vind ik echter nog steeds die van de componist zelf, zoals ik die eens op een Amsterdams De Suite-concert mocht beluisteren.

Behalve Grossmann namen op het slotconcert achter de toetsen plaats de zeer muzikale Amerikaan James Avery (vierde prijs) en de evenals Grossmann van voorgaande concoursen niet onbekende Chaia Gerstein. Respektievelijk beluisterde men Dallapiccola, Schönberg en Schat, daarna Webern, Feldman en Cas-

tiglioni. Eigenlijk wonderlijke keuzen voor een concours. Want tot aan Castiglioni's effectvolle en fantastische Cangianti - uitermate plastisch verklankt - betekende dit een confrontatie met muzikaal hoogstaande maar zeker niet typisch virtuoze muzieken. Morton Feldman's Piano-piece, zoals bij alle werken van deze zwaar overschatte componist de uiterste grenzen der pianissimi-exploiterend, verwacht men wel het laatst op een concours. Gelukkig dat Castiglioni ons na deze échte "Lyric before getting asleep" weer overeind deed vereren.

Het indrukwekkende recital van de eerste prijswinnaar Charles de Wolff, die op het Marcussenorgel in de Nicolaikerkerk werken van Van der Horst, Brons en Messiaen liet horen, was het tegendeel van slaapverwekkend. Ook een klasse apart toonde zich de Finse slagwerker Rainer Kuisma, wiens volledig competente weergave van Stockhausen's Zyklus beloond werd met de tweede prijs. Het leidt geen twijfel, of één van de verassendste kenmerken van de hedendaagse muziek blijkt uit de belangstelling die de jonge componisten aan de dag leggen voor de ruisklanken. Voor het toonspektrum, dat eeuwen en eeuwen als "onbruikbaar" gereserveerd bleef voor de natuur en niet voor de cultuur in aanmerking mocht komen. In dit verband mogen we dan ook de slagwerker als de meest essentiële solist op het podium begroeten, de solist van nu.

Om dit verslag een zekere volledigheid mee te geven moet ik nog wijzen op de Poolse pianist Zygmunt Krauze, die met Petr Kotik (in een rijk geschakeerde weergave van Haubenstock-Ramati's Interpolation) en het Ensemble nog voor een premie in aanmerking kwam. Hij speelde, terwijl de jury bestaande uit Johan van den Boogert (voorzitter), Heinz Holliger, Dr. Eigel Kruttge, Ton de Leeuw en Francis Travis zich over de beslissende klassificatie beraadde. Krauze gaf een gespannen, maar qua dynamiek onverzorgde weergave van Reinbert de Leeuw's Music for piano. Ik vond de keuze aan Nederlandse werken op dit eindconcert bijzonder goed: de Inscriptions uit 1959 van Peter Schat, de Registers uit 1963 van Louis Andriessen en de Leeuw's Music for the piano uit 1964 zullen ongetwijfeld ook in de Verenigde Staten, Duitsland en Polen een verdiende bewondering oogsten. Want dat is een heel belangrijk aspect van dit concours; de buitenlandse deelnemers hebben nu Nederlandse composities moeten instuderen die zij dus ook elders kunnen voordragen.

Het internationaal concours voor vertolkers van muziek van onze tijd kent geen concurrentie. Het is enig in zijn soort. In 1963 beperkt tot Nederlandse executanten groeide het via een Europees Concours uit tot de huidige internationale status. Op een persconferentie merkte iemand op: en hoe verder? Inderdaad, een plafond is bereikt. Misschien behoort alleen nog een supra-planetair concours tot de mogelijkheden. Helaas is echter een wedkamp voor eigentijdse muziekvertolkers voor velen al reeds zoets als een science-fiction-aangelegenheid. De composities die in de Aula van het Conservatorium, in K en W en in de Nicolaikerkerk aan bod kwamen via handen en longen van vertolkers uit Nederland (14), Duitsland (9), Polen (7), Tsjechoslowakije (5), Verenigde Staten (5), Engeland (2), Canada, Finland, Frankrijk, Israël, Oostenrijk en Spanje - er waren opvallend veel klarinetten en organisten dit jaar - zijn evenmin gemeengoed te noemen als muziek van Mars. En dit is nu de betekenis van het concours: dat het de schijnwerper richtte op hen bij wiens gratie alléén de huidige muziekproductie bestaat. Het klinkt misschien wat nuchter, maar ik kan het niet anders zien: wat betekenen partituren die in de la blijven liggen?

Na afloop van het slotconcert van het Concours hield Drs. B. R. Franken de volgende toespraak:

"Dames en Heren,

Het Concours voor vertolkers van Muziek van onze tijd heeft een drievoudig doel. Ten eerste: de jonge mensen worden gestimuleerd om zich met de studie van de hedendaagse muziek bezig te houden. Het heeft dus betrekking op een grote groep zangers en instrumentalisten, ik zou haast zeggen juist op die musici, die u vanavond niet heeft gehoord.

Ten tweede wil ons Concours een venster zijn voor een groot publiek teneinde zich te kunnen oriënteren wat vandaag aan de dag muzikaal gepresteerd wordt en op wat voor een hoog peil, technisch en muzikaal, de jonge vertolkers zich bewegen.

Ten derde wil het Concours de jonge opvallende talenten niet alleen belonen, maar vooral stimuleren met hun erg moeilijke opdracht verder te gaan, want het is het belangrijkste, dat de werken van de hedendaagse componisten op het podium gebracht en goed gespeeld worden. Eerst daardoor kan deze muziek tot een vast cultuurbezit van onze maatschappij worden. Als het Concours een bijdrage hiervoor heeft geleverd, dan heeft het zijn doel bereikt. De dank van het bestuur gaat ook in drie richtingen. Ten eerste natuurlijk naar de jonge vertolkers, die zich zoveel moeite getroost hebben om tot zulke uitstekende prestaties te komen.

Ten tweede naar de juryleden, die zich tot diep in de nacht ingespannen hebben om de prestaties te beoordelen en zich ieder ogenblik bewust waren van hun verantwoording jegens de hedendaagse muziek en de jeugd.

Ten derde alle personen en instanties, die met hun werk of ondersteuning het Concours mogelijk hebben gemaakt. Ik dank onze subsidiegevers, die u in het programma vermeld vindt, de Nederlandsche Radio Unie en de A. V. R. O. voor hun daadwerkelijke hulp en ondersteuning. Verder gaat onze dank naar de organisatoren, met name naar de medewerkers van het Conservatorium, speciaal Mej. van Hilten en de heren Walraven en Rijnders van het kantoor van de Stichting Gaudeamus, die sedert een week hun bed bijna niet hebben gezien. Tenslotte de heer Maas, die - zoals altijd - een belangrijke en bijzondere rol speelde."

MUZIEKATHENEUM

Ook dit jaar heeft deze afdeling geen grote activiteiten ontwikkeld. Wel werden bij enige school-concerten toelichtingen verzorgd.

REISCONCERTEN

Door de betere kantoerbezetting was het mogelijk meer aandacht te besteden aan de reisconcerten. Uiteraard vraagt deze organisatie vrij veel voorbereidend werk, zodat de resultaten pas het komend jaar te zien zullen zijn. Voor de reisconcerten werd door het Prins Bernhard Fonds een belangrijke subsidie toegekend, waardoor het mogelijk zal zijn vele concerten te realiseren. Toch werden in het afgelopen jaar aanmerkelijk meer reisconcerten georganiseerd dan in het voorgaande jaar.

Reisconcerten werden gegeven in: Mainz, Dortmund, Beernem, Eindhoven, Geldrop, Den Haag, Bilthoven, Haarlem, Zaandam, Bussum, Amsterdam en Alkmaar.

DOCUMENTATIEBOEKJE

In de loop van het jaar werd een viertalig documentatieboekje uitgegeven.

COMPONISTEN

Per 30 april 1965 waren de volgende componisten bij de Stichting aangesloten: Louis Andriessen, Rob du Bois, Jo van de Booren, Carel Brons (curator), Will Eisma, Hugo van Eysselsteyn, Jaap Geraedts (curator), Misja Mengelberg, Elie Poslavsky (curator), Enrique Raxach, Lucas van Regteren Altena, Peter Schat, Henk Stam, Joop Stam, Joep Straesser, Jos Kunst, Jan van Vlijmen, Jan Wisse (curator), Otto Ketting, Ton de Kruyf, Ton de Leeuw (curator). De componistenraad bestond het afgelopen jaar uit: Peter Schat (leider van de afdeling), Rob du Bois en Will Eisma.

OPDRACHTEN AAN EN UITVOERINGEN VAN WERKEN VAN GAUDEAMUS-COMPONISTEN

Louis Andriessen

Opdrachten: Filmmuziek bij "Accymilaties" grafic animation van Henk van Faassen,
Cultuurfonds BUMA: "Double" for clarinet and piano

Uitvoeringen:

Registers

Louis Andriessen, Rob du Bois,
Adam Kaczynski, Zygmunt Krauze,
John Tilbury, Norbert Grossmann.
(totaal 18 maal),
George Pieterse en Tan Crone,
Rotterdam, maart 1965,

Double

Flowersong II	Koen van Slogteren, Amsterdam, februari 1965,
Sweet for recorders	Frans Brüggén, Amsterdam, Den Haag, Haarlem, Amerika, (totaal 14 maal),
Ittrospezione I	Rob du Bois en Louis Andriessen, Haarlem, maart 1965,
Flowersong I	Will Eisma, Hilversum, maart 1965,
Sonate 1956	Govert Jurriaanse en Ton Hartsuiker (Enschede, Den Haag, Rotterdam),
	Hans Bolland en Tom Bollen, N. C. R. V.,
Nocturnen	Concertgebouw-orkest o.l.v. Bernard Haitink m.m.v. Elisabeth Lugt.
<u>Rob du Bois</u>	
Opdrachten: geen	
Uitvoeringen: Chants et contrepunts	
Deuxième Série de Rondeaux	Danzikwintet (V. A. R. A.)
	Louis Andriessen en Rob du Bois (Haarlem), Kees van Tilburg en Bernard de Wit (Breda),
Muziek voor altblokfluit	Frans Brüggén (Wereldomroep, New York, Breukelen, BBC),
	John Turner (Cambridge)
Muziek voor fluitsolo	Petr Kotik (Wenen, Praag),
	Peter Martin (Wiesbaden, Athene, Thessaloniki),
Rondeaux pour deux	Caecilia en Louis Andriessen, (N. C. R. V.),
Spiel und Zwischenspiel	Michael Vetter en Louis Andriessen (Haarlem, Amsterdam),
Pastorale IV	Leonhard Beck (Dortmund),
Sonatine 1960	Norbert Grossmann (o a. Amsterdam,
Pastorale VII	Michael Vetter (Rotterdam, Keulen, NDR),
Bewegingen	Koos Verheul en Jan van der Meer (Amsterdam, Leiden),
Voices for piano	Louis Andriessen (N. C. R. V.),
Aspekt II	Will Eisma en Rob du Bois, (Hilversum),
Cooperational applications (met Will Eisma)	Will Eisma en Rob du Bois, (Hilversum).

Jo van de Booren: Geen opgave ontvangen.

Will Eisma :

Opdrachten: Stukken voor blokfluit-kwartet (Ver. voor Huismuziek)

Uitvoeringen:

Diaphora	Städt. Kammerorchester, Dortmund,
Quintetto per archi	Gaudeamus-kwartet (Brussel, V. A. R. A.),
Diaphonia	Ned. Hobokwartet (Utrecht, Amsterdam, Stuttgart en 2x radio)
Strijkkwartet 6/145	Gaudeamus-kwartet (Dortmund)
Due Madrigale	Rob du Bois en Will Eisma,
Cooperational Applications	Rob du Bois en Will Eisma,
Concerto voor 2 violen en orkest	Duo Lemkes/Vos met het Radio-orkest van Wenen.

Hugo van Eysselsteijn:

Opdrachten: geen

Uitvoeringen:

Sea Level Suite	Peter Berman.
-----------------	---------------

Otto Ketting :

Opdrachten: Bob Kammerfilmproduktie - "Schilderijen van Co Westerik", film-
muziek,
Bert Haanstra-filmproduktie - "Slochteren aan de lijn", filmmuziek,
Nieuw Rotterdams Toneel - "Faust" - toneelmuziek,
Minist. O. K. & W. - "De Gouden Sleutel" - balletmuziek,
Nieuw Rotterdams Toneel - "Luther" - toneelmuziek.

Uitvoeringen:

Fanfares 1956	Radio Phil. Orkest, o.l.v. Bernard Haitink (A. V. R. O.),
Concertino voor 2 trompetten en orkest	Radio Kamer Orkest o.l.v. Roelof Krol (K. R. O.)
Variazioni per orchestra	Radio Kamer Orkest, o.l.v. Roelof Krol (V. A. R. A.), Concertgebouw, Amsterdam, Omroeporkest o.l.v. Henk Spruit (A. V. R. O.),
Intrada Festiva	Kunstmaandorkest o.l.v. An- ton Kersjes (K. R. O. en Am- sterdam).
Concertino v. orkest en jazzkwintet	Aarhus Byorkester, Denemar- ken.

Interieur	Residentieorkest o.l.v. Louis Stotijn (V.P.R.O. -TV), Leden v.h. Residentie-orkest, Amsterdam,
Gouden Sleutel	Residentieorkest o.l.v. Louis Stotijn, Orkestklas Kon. Conservatorium o.l.v. Henk Briër,
Symfonie nr. 1	Omrøeporkest o.l.v. Roelof Krol, (V.A.R.A.), Omrøeporkest o.l.v. André Rieu, (K.R.O.), Nat. Phil. Warschau o.l.v. Withold Rawicki, (Poolse Radio), Südwestfunkorchester (Duitse Radio).
Due Canzoni	Frank Ell, John Miller en Tan Croone, Maastricht, Amsterdam, A.V.R.O.
Thema en variaties	

Ton de Kruyf:

Opdrachten: Rapsodisch werk voor cello en piano - René van Ast,
Een stuk voor solo-piano - Ton Hartsuiker.

Uitvoeringen:

Sgrafitti	Jan v.d. Meer, V.A.R.A., Concertgebouw, Amsterdam,
Sonatine	Barbara Swiatek, Stanislaw Radwan, Kraków, Koos Verheul en Jan v.d. Meer, Govert Jurriaanse en Ton Hartsuiker,
Sonata per violoncello	René van Ast, Amsterdam, Bonn, A.V.R.O.,
Composizione per orchestra	Hein Jordans m.h. Brabants Orkest (A.V.R.O.),
Einst dem Grau	Ileana Melita en Radio Kamer Orkest o.l.v. Francis Travis (Hilversum).

Jos Kunst: Geen opgave ontvangen.

Reinbert de Leeuw:

Opdrachten: Muziek voor Electra van Euripides - Toneelgroep Centrum,
Interplay for orchestra - Stichting Kunstmaand.

Uitvoeringen:

Quartetto per archi	Gaudeamus-kwartet, Hilversum,
Solo II per violino	Rena Scholtens, Amsterdam,
Music for piano I	Stanley Hoogland, Rotterdam, Amsterdam, Zygmunt Krauze, Utrecht, Londen, Louis Andriessen, Haarlem, N.C.R.V.

Misja Mengelberg : Geen opgave ontvangen.

Enrique Raxach :

Opdrachten: Südwestfunk- Orkestwerk voor Donaueschinger Musiktage 1965.

Uitvoeringen:

Metamorphose II

Danish Radio Symphony Orchestra o.l.v. Francis Travis, Kopenhagen,

Fluxión

Radio Kamer Orkest, o.l.v. Francis Travis, Hilversum, Internationales Kammerensemble o.l.v. Bruno Maderna, Darmstadt, Sinfonieorchester des NDR o.l.v. Ernest Bour, Hamburg.

Fases

Gaudeamus-kwartet, Mainz, Beernem, Bilthoven, Dortmund, Geldrop.

Lucas van Regteren Altena: Geen opgave ontvangen.

Peter Schat: Geen opgave ontvangen.

Joep Straesser :

Opdrachten: Geen

Uitvoeringen:

Muziek voor hobokwartet

Het Nederlands Hobokwartet, (Süddeutsche Rundfunk, Stuttgart), Edith Neuman en Jet Vriend-Wielick, Amsterdam, Breukelen.

Alliages III voor cello en piano

Joop Stam: Geen opgave ontvangen.

Jan van Vlijmen :

Opdrachten: Serenata I - Ministerie O.K.&W.,

Serenata II - Ministerie O.K.&W.,

Spostamenti - B.R.T. te Brussel.

Uitvoeringen:

Gruppi

Concertgebouworkest o.l.v. Pierre Boulez, Orkest van de B.R.T., o.l.v. Roelof Krol, Brussel,

Spostamenti

Costruzione

3 Morgenstern-liederen

Mythos

Ileana Melita, Radio Kamer Orkest, o.l.v. Jan van Vlijmen m.m.v. Ileana Melita.

Jan Wisse:

Opdrachten: Utrechts Houtblazers Trio,
Nederlandsche Radio Unie.

Uitvoeringen:

Limitazioni I

Peter van Munster en Jan van Vlijmen,

Sonanze I

Gé van Koten, Fr. van Koten, solo-hoboïst v.h. Brabants Orkest,

Sonanze II

Radio Kamer Orkest, o.l.v. Paul Hupperts,

Three Dreams

Sonja Kurwin, Hans Györs, J. v. Ginkel,

Variations on a fanfare

Kon. Luchtmachtkapel o.l.v. H. v. Diepenbeek,

Die Laternen

Sonja Kurwin,

Sette Aforismi

Weens Radio Symfonie Orkest, o.l.v. Paul Hupperts,

Noord-hollands Philharmonisch Orkest, o.l.v. Roelof Krol, Radio Kamer Orkest, o.l.v. Roelof Krol.

SAMENWERKING

Donemus:

Op verschillend gebied is er een prettig contact en een goede samenwerking met de Stichting Donemus.

Contactorgaan Electronische Muziek:

Het contact en de samenwerking met het C. E. M. is bijzonder goed. Verschillende Gaudeamus-componisten hebben in het studio te Bilthoven gewerkt. Eveneens is er een goede samenwerking met het Studio voor Electronische Muziek van de Rijksuniversiteit te Utrecht. Ook hier hebben componisten kunnen werken.

De heer Maas was aanwezig bij verschillende electronische concerten, welke door beide instanties gegeven werden. De cursus, welke nu door het studio te Utrecht wordt georganiseerd had dit seizoen 8 deelnemers, waaronder één Amerikaan, één Engelsman en zes Nederlanders.

Combinatie van Utrechtse Muziekbelangen:

In het kader van deze combinatie werden 7 concerten gegeven, waarbij meerdere werken van Gaudeamus-componisten werden uitgevoerd. Het concert door het U. S. O. tijdens de Internationale Muziekweek werd gegeven in samenwerking met de Combi. De Combinatie zal binnenkort worden omgezet in een Stichting Combinatie van Utrechtse Muziekbelangen.

CONTACTORGAAN HEDENDAAGSE MUZIEK

Met betrekking tot dit orgaan hebben enige besprekingen plaats gehad teneinde weer wat activiteit hierin te krijgen, tot heden echter zonder resultaat.

RADIO

De radio-verenigingen, die hun medewerking aan de Internationale Muziekweek 1964 verleend hebben zijn:

A. V. R. O., N. C. R. V., V. A. R. A., Radio Nederland Wereldomroep alsmede de Belgische Radio en Televisie te Brussel.

K. R. O.

De K. R. O. zond in het afgelopen jaar o. a. de volgende composities van Gaudeamus-componisten uitgezonden:

Concertino voor 2 trompetten en orkest - Otto Ketting,

Intrada Festiva - Otto Ketting,

Due Canzoni - Otto Ketting.

A. V. R. O.

De A. V. R. O. stelde dit jaar wederom aan aanmoedigingsprijs beschikbaar.

Het Kamerorkestconcert tijdens de Internationale Muziekweek 1964 werd door de A. V. R. O. aangeboden.

Het slotconcert van het Europees Concours 1964 op 20 februari werd door de A. V. R. O. uitgezonden.

Voorts werden o. a. de volgende werken van Gaudeamus-componisten door de A. V. R. O. uitgezonden:

Fanfares 1956 - Otto Ketting,

Intrada Festiva - Otto Ketting,

Thema en Variaties - Otto Ketting,

Sonate per Violoncello - Ton de Kruyf,

Composizione per orchestra - Ton de Kruyf.

N. C. R. V.

Het orkestconcert tijdens de Internationale Muziekweek 1964 werd door de N. C. R. V. aangeboden, alsmede de Schoenbergherdenking.

Voorts zond de N. C. R. V. o. a. de volgende werken van Gaudeamus-componisten uit:

Sonate 1965 - Louis Andriessen,

Rondeaux pour deux - Rob du Bois,

Voices for piano - Louis Andriessen.

V. A. R. A.

De V. A. R. A. stelde dit jaar wederom een prijs beschikbaar voor het beste muziek-dramatische werk voor televisie.

Het Kamermuziekconcert tijdens de Internationale Muziekweek 1964 werd door de V. A. R. A. aangeboden.

Volgens een opgave, die wij hiervan ontvingen, werden de volgende werken van Gaudeamus-componisten door de V. A. R. A. uitgezonden:

Strijkkwartet 1957/58 - Ton de Leeuw,

Zeven Essays - Jaap Geraedts,

Drie Morgenstern liederen - Jan van Vlijmen,

Varianioni per orchestra - Otto Ketting,

Vijf études voor piano - Ton de Leeuw,

Divertimento nr. 2 - Jaap Geraedts,

Strijkkwintet 1961 - Will Eisma,

Mouvements rétrogrades - Ton de Leeuw,

Improvisations and symphonies - Peter Schat,

3 Inscripties - Peter Schat,

Recueillement - Kees van Baaren,

Berceuse presque nègre - Ton de Leeuw,

Diaphonia - Will Eisma,

Triplum per chitarra 1962 - Louis Andriessen,

Sgrafitti 1960 - Ton de Kruyf,

Gruppi - Jan van Vlijmen,

Mouvements rétrogrades - Ton de Leeuw,

Ombres - Ton de Leeuw.

COLLEGIUM MUSICUM ULTRAJECTINUM

De heer Maas heeft in zijn functie van algemeen directeur van de Stichting Gaudeamus ook in het afgelopen jaar weer zitting gehad in het bestuur van het Collegium Musicum Ultrajectinum.

CONTACTEN MET BELGISCHE COMPONISTEN

Momenteel wordt getracht om te komen tot een nauwere samenwerking met de jonge Vlaamse componisten van de groep "Spectra" en een groep jonge Waalse componisten.

REPRESENTATIE

De representatie-verplichtingen en de contacten met andere organisaties vragen steeds meer tijd van de algemeen directeur. Naast de aanwezigheid bij vele manifestaties in Nederland was de Stichting o. m. vertegenwoordigd in Darmstadt, Donaueschingen, bij concerten in Keulen, Brussel, Hamburg, Dortmund en bij het I. S. C. M. -Festival te Kopenhagen en de eerste Biennale te Madrid.

PLANNEN VOOR HET SEIZOEN 1965/66

De Internationale Muziekweek 1965 zal plaats vinden van 10 - 17 september. Voorlopig programma:

- 10 september: Radio Philharmonisch Orkest o.l.v. Bruno Maderna - Amsterdam,
11 september: Orgelconcert door Charles de Wolff - Zwolle,
13 september: Elektronisch concert - Utrecht,
14 september: Radio Philharmonisch Orkest o.l.v. Bruno Maderna - Hilversum,
15 september: Webern-herdenking o. a. met medewerking van het Gaudeamus-
kwartet - Laren,
16 september: Kamermuziekconcert m.m.v. Siegfried Palm, cello en Aloys
Kontarsky, piano - Utrecht,
Experimentele film en elektronische muziek - Utrecht (nachtvoor-
stelling),
17 september: Kamermuziekconcert - Hilversum.

REISCONCERTEN

Het komend jaar zal speciaal aandacht worden besteed aan de reisconcerten, waarvan reeds verschillende concerten zijn vastgelegd.

HOLLAND FESTIVAL

In het kader van het Holland Festival zal het Gaudeamus-Kwartet op 9 juli a. s. een concert geven met werken van Willem Pijper, Peter Schat, Anton Webern, Carel Brons, Enrique Raxach en Ton de Leeuw. Dit concert heeft plaats in het Concertgebouw.

INTERNATIONAAL CONCOURS

Indien de financiële middelen beschikbaar komen zal ook in 1966 een Internationaal Concours worden georganiseerd.

EXPLOITATIEJAAR 1964/65

<u>ontvangsten:</u>	<u>BEGROTING</u>	<u>WERKELIJKE CIJFERS</u>
Subsidies: Rijk	f 40.250, --	f 38.652, --
Prov. Utrecht	3.500, --	3.500, --
Gem. De Bilt	350, --	350, --
Duitse Ambassade		525, --
Donaties en schenkingen	2.700, --	5.377, 50
Componisten-bijdragen	300, --	120, --
Inschrijfgelden Muziekweek	500, --	609, 01
Kaartverkoop Muziekweek		172, 50
Concours:		
In schrijfgeld	1.200, --	427, 65
Subsidies: Gem. Utrecht	3.000, --	3.000, --
Rijk	3.500, --	3.000, --
Sticht. Muziekbelangen	5.000, --	
Fondation Europ. d. l. C.	4.000, --	3.000, --
Cultuurf. BUMA	3.500, --	3.500, --
Particuliere zijde	1.500, --	2.500, --
Prov. Utrecht		2.500, --
Kaartverkoop Concours		89, 85
<u>uitgaven:</u>		
Reiskosten en representatie Best. en Dir.	f 3.000, --	f 2.666, --
Kosten vertegenw. in CEM, Combi, etc	1.000, --	937, 23
Vleugelhuur	300, --	
Aflossing Heer Maas	1.000, --	1.000, --
Salarissen personeel	27.500, --	26.901, 78
Kantoorkosten	4.500, --	3.823, 33
Studio-concerten en reisconcerten	1.000, --	1.919, 22
Banden en apparaten	600, --	648, 90
Verwarming en onderh. kantoor	1.000, --	1.124, 61
Diverse kosten		724, 19
Muziekweek:		
Jurykosten	1.000, --	1.261, 14
Vorbereidingskost., folders, etc.	1.000, --	920, 90
Verblijfskosten componisten	800, --	747, 50
Kosten opening en sluiting Muziekweek	500, --	217, 74
Representatiekosten	500, --	440, 85
Aandeel concerten	2.000, --	427, 60
Zaalhuur	1.000, --	910, --
Technische verzorging	300, --	417, 26
Algemene Kosten	600, --	336, 30
Transporteren	f 69.300, --	f 47.600, --
	f 67.323, 51	f 45.424, 55

Transport	f 69.300, --	f 47.600, --	f 67.323, 51	f 45.424, 55
Concours				
Prijzen		9.625, --		7.125, --
Jurykosten		5.000, --		4.301, 83
Secr., drukwerk, etc.		5.250, --		5.018, --
Representatie en zaalhuur		500, --		885, 15
Diverse kosten		1.325, --		877, 03
Publiciteit				541, 25
Aanschaf inventaris				3.514, 92
Saldo verlies			364, 22	
	f 69.300, --	f 69.300, --	f 67.687, 73	f 67.687, 73

BALANS PER 30 APRIL 1965

Saldi per 30 april 1965			
Giro	f	1.827, 48	
Bankiers		5.773, 16	
Kas		<u>556, 01</u>	
			f 8.156, 65
Per 1 mei 1964			
Te betalen kosten		7.707, 86	
Nog te ontvangen subsidies		<u>2.150, --</u>	
			5.557, 86
Saldo verlies 1964/65			<u>364, 22</u>
			f 14.078, 73
			=====
Saldi per 1 mei 1964			
Giro		3.680, 59	
Bankiers		141, 96	
Kas		<u>148, 58</u>	
			f 3.971, 13
Per 30 april 1965			
Te betalen kosten		7.549, 76	
Transitorische posten		4.982, 84	
Voortuontvange subsidies		5.000, --	
Reserve voor hulp aan buitenl. comp.		<u>225, --</u>	
		f 17.757, 60	
Nog te ontvangen subsidies		<u>7.650, --</u>	
			f 10.107, 60
			f 14.078, 73
			=====
<u>rekening voorschotten:</u>			
Oude schuld per 1 mei 1964	f	8.584, 98	
Afgelost in 1964/65		<u>1.000, --</u>	
	f	7.584, 98	

BEGROTING VOOR HET EXPLOITATIEJAAR 1965/66

ONTVANGSTEN

Te verwachten subsidies: Rijk	f 40.000, --
Prov. Utrecht	3.500, --
Gem. de Bilt	350, --
Donaties en schenkingen	2.700, --
Componisten-bijdragen	300, --
Inschrijfgelden Muziekweek	500, --
Concours:	
Inschrijfgeld	600, --
Kaart- en prog. verkoop	200, --
Aangevraagde subsidies: Gem. Utrecht	7.500, --
Rijk	7.500, --
Fondation E. d. l. C.	3.000, --
Prov. Utrecht	2.500, --

UITGAVEN

Reiskosten en representatie bestuur en directie	f 3.000, --
Kosten vertegenwoordiging in CEM, Combi, etc.	1.000, --
Vleugelhuur	300, --
Aflossing heer Maas	1.000, --
Salarissen personeel	28.350, --
Kantoorkosten, incl. drukwerk, porti, telef.	4.500, --
Banden en apparaten	600, --
Verwarming en onderhoud kantoor	1.000, --
Muziekweek:	
Jurykosten	1.000, --
Vorbereidingskosten, folders, etc.	1.000, --
Verblijfskosten componisten	800, --
Kosten opening en sluiting Muziekweek	500, --
Representatiekosten	500, --
Aandeel concerten	2.000, --
Zaalhuur	1.000, --
Technische verzorging	300, --
Algemene Kosten	500, --
Concours:	
Prijzen en premies	9.625, --
Jurykosten	5.000, --
Secretariaat, drukwerk, folders, porti, etc.	4.850, --
Representatie en zaalhuur	500, --
Onvoorzien	1.325, --

f 68.650, --

f 68.650, --

=====